

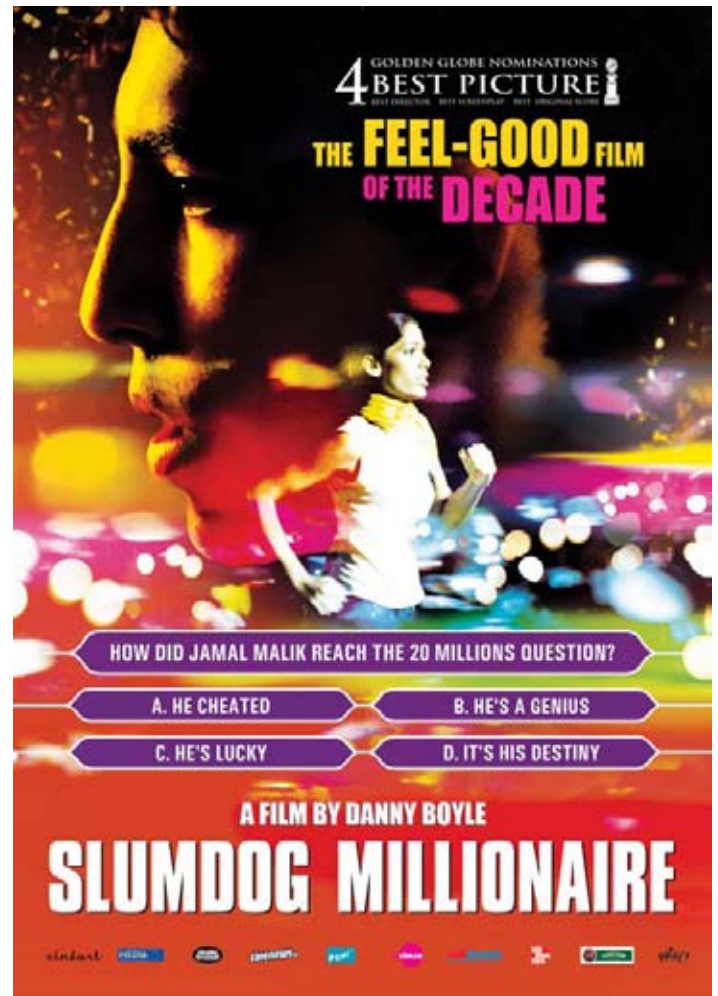
INTRODUCTIE

In het kader van het vak CKV heeft het International Film Festival Rotterdam de film 'Slumdog Millionaire' geselecteerd. 'Slumdog Millionaire' van de Britse regisseur Danny Boyle vertelt een soort Charles Dickens-achtig verhaal, maar dan tegen de exotische en opwindende achtergrond van het moderne Mumbai.

Daar doet het straatjochie Jamal mee aan de lokale versie van 'Lotto Weekend Miljonairs'... niet voor het geld, maar om weer in contact te komen met zijn grote jeugdliefde. 'Slumdog Millionaire' is een Westerse film, maar met Oosterse ingrediënten, waarin Hollywood en Bollywood bij elkaar komen.

Hierachter treft u de factsheet aan, met daarin (achtergrond)informatie over de film en een aantal lesopdrachten. Het is aan te raden om deze informatie voor het filmbezoek te kopiëren en uit te delen, zodat uw leerlingen zich kunnen voorbereiden op de film.

Aan de hand van de vragen en opdrachten kunt u daarna in de les terugkomen op de film. De vermelde hyperlinks zijn uiteraard ook allemaal terug te vinden op de festivalsite, onder het kopje 'educatie'.

Let op: in de film komen een aantal schokkende beelden voor!

Wat is het International Film Festival Rotterdam?

Het International Film Festival Rotterdam (IFFR) is het belangrijkste filmfestival van Nederland. Het eerste IFFR vond in 1972 plaats en sindsdien is het uitgegroeid tot een van de grootste culturele evenementen van Nederland. Het IFFR richt zich nadrukkelijk op de kunstzinnige films. Films uit alle windstreken en over het algemeen onafhankelijke producties. Die worden ook wel independents genoemd. Geen grote Hollywood-spektakels dus, maar films zien die je misschien nooit meer ergens kan zien. Van de honderden vertoonde (korte en lange) films gaan er maar een handjevol later in de bioscoop draaien. Op het IFFR staan niet alleen de films, maar vooral de makers in de spotlights. Daarom zijn veel van de regisseurs in Rotterdam aanwezig bij de voorstellingen van hun films. Dat is de unieke mogelijkheid voor het publiek om vragen aan de filmmaker te stellen. Het IFFR organiseert zowel tijdens het festival als door het jaar heen een serie activiteiten met een educatief karakter. Doel van deze activiteiten is het bieden van een alternatief voor de mainstream-cinema, een kennismaking met het soort cinema dat het IFFR programmeert, ingeleid door deskundigen en begeleid door lesmateriaal.

INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL
ROTTERDAM

LESBRIEF SLUMDOG MILLIONAIRE

INTRODUCTIE

SLUMDOG MILLIONAIRE

GB/VS 2008, 120 minuten

Regie: Danny Boyle & Loveleen Tandan (co - regisseur India)

Met: Dev Patel (Jamal), Freida Pinto (Latika), Anil Kapoor (Prem Kumar), Madhur Mittal (Salim)

Het basisingrediënt uit Bollywoodfilms blijkt ook in Slumdog Millionaire de motor achter het verhaal: de liefde!

Het verhaal

Ook in India is Lotto Weekend Miljonairs een kijkcijferhit. Alleen heet het daar 'Kaun Banega Crorepati' en is de hoofdprijs twintig miljoen roepees. Prem Kumar is de Indiase Robert ten Brink en hij krijgt met Jamal een absolute droomkandidaat. Deze achttienjarige theeverkoper is per toeval in de tv-quiz beland.

Omdat hij als voormalig straatschoffie nooit naar school is geweest, maakt hij geen schijn van kans. Des te groter is de verbazing als Jamal het ene na het andere juiste antwoord geeft. Is de tiener écht zo slim of is het kijkersbedrog of wordt hier, zoals de politie vermoedt, op grote schaal gefraudeerd? Hoe kan een kind uit de sloppenwijken anders weten welke Amerikaanse president er op een honderd dollarbiljet staat? Aan de hand van de quizvragen vertelt 'Slumdog Millionaire' het avontuurlijke, kleurrijke en harde leven van Jamal in de krottenwijk van Mumbai. En dan blijkt de vraag niet alleen HOE hij de antwoorden weet, maar vooral WAAROM hij deelneemt. Tipje van de sluier: hij doet het niet voor de roem of het geld...

De maker(s)

Het gebeurt niet zo vaak dat je op de aftiteling de namen ziet van twee regisseurs. Bij bewerkelijke animatiefilms komt het vaker voor, maar bij live action-films als 'Slumdog Millionaire' is het echt een zeldzaamheid.

De bekendste naam is Danny Boyle. Deze Engelsman begon met televisieklusjes, zoals afleveringen van de BBC-detective Inspector Morse, totdat hij met de spannende bioscoopthriller 'Shallow Grave' (1995) rijp bleek voor het grotere werk. Samen met de hoofdrolspeler Ewan McGregor brak hij een jaartje later echt door met de hippe heroïnefilm 'Trainspotting'. Boyle maakte nog een film met McGregor, maar toen hij voor zijn eerste grote Amerikaanse film 'The Beach' (2000) als hoofdrolspeler McGregor inruilde voor Leonardo DiCaprio was dat het einde van hun vriendschap. Als regisseur is Boyle lastig in een hokje te stoppen. Hij maakt even gemakkelijk kinderfilms (Millions, 2004) als gore horrorfilms (28 Days Later, 2002), en ook voor een serieuze science fiction film (Sunshine, 2007) draait hij zijn hand niet om.

Tijdens 'Slumdog Millionaire' merkte hij dat het moeilijk communiceren was met de lokale kids, die niet of nauwelijks Engels spraken. Dus bombardeerde hij Loveleen Tandan, de casting-dame die wél Hindi spreekt, tot zijn co-regisseur!

Holly Bolly!

Vraag iemand wat het centrum van de filmwereld is, en wedden dat je als antwoord 'Hollywood' krijgt! Inderdaad, de grote Amerikaanse kaskrakers die in Los Angeles worden gedraaid en gemaakt zijn in onze bioscopen graag geziene gasten. Maar dat geldt niet voor de rest van de wereld. In India trekken juist de in dat land gemaakte publieksfilms volle zalen. In de volksmond heten dat soort films Bollywood-films. Dat is dus geen typefout, maar een samentrekking van Hollywood en Bombay (de vroegere naam van het huidige Mumbai). In tegenstelling tot Hollywood, een gebied dat je echt kunt bezoeken, bestaat Bollywood alleen in naam en is niet één fysieke locatie.

Bollywood versus Hollywood

Zowel qua omvang als verkochte bioscoopkaartjes blijkt het een wereld van verschil tussen de Amerikaanse en de Indiase filmindustrie.

Dit is wat beide 'droomfabrieken' bij benadering per jaar produceren, uitgeven en opleveren.

		
meer dan 1000	Aantal geproduceerde films	700
3,6 miljard	verkochte bioskaartjes	2,6 miljard
\$1,3 miljard	wereldwijde kasopbrengst	\$51 miljard
\$1,5 miljoen	gemiddeld budget per film	\$47,7 miljoen
\$500,000	gemiddeld advertentie- en marketingkosten per film	\$27,3 miljoen

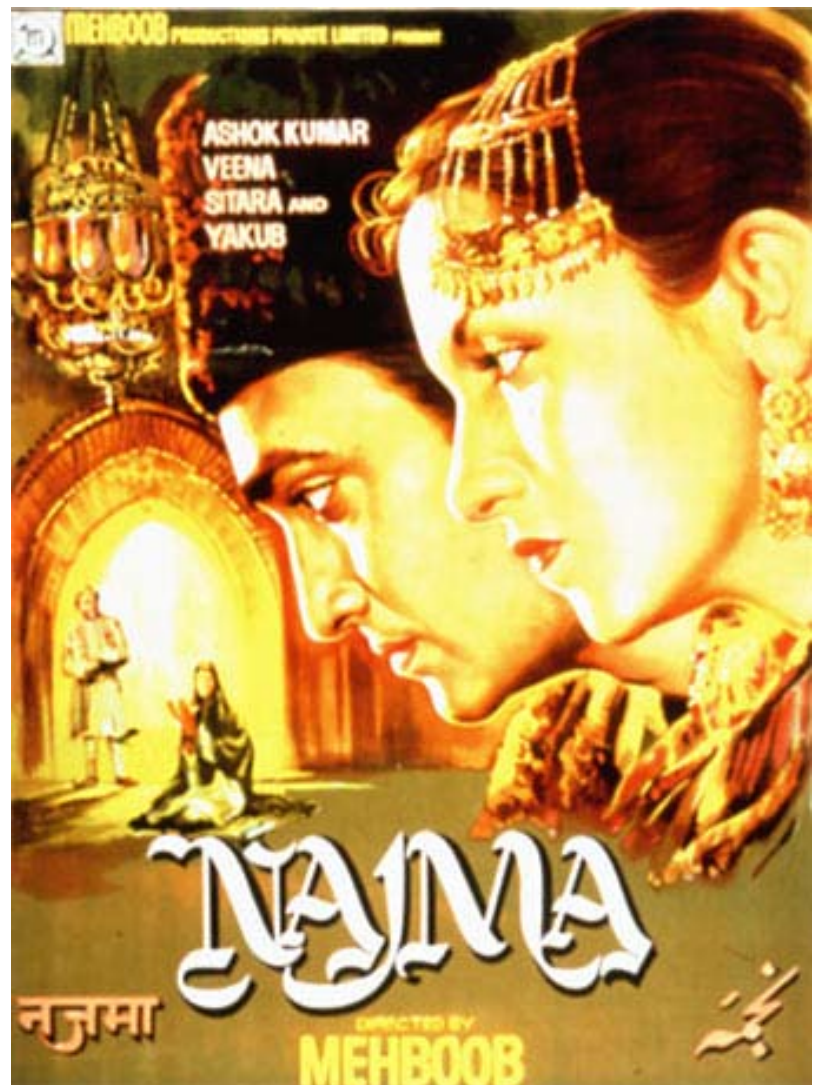
De inhoud

Net als zijn Amerikaanse tegenhanger draait ook Bollywood om filmsterren. Hollywood heeft o.a. Tom Cruise en Angelina Jolie, maar in India moeten acteurs als Amitabh Bachan en Shilpa Shetty handtekeningen zetten. Bachan speelde in honderden films, en toen hij een bijna fataal auto-ongeluk overleefde kwam het hele land praktisch stil te liggen. Grappig detail is dat Bachan in het echt op de Indiaanse tv 'Who Wants to be a Millionaire' presenteert. Hij duikt (als personage) heel eventjes op in het begin van 'Slumdog Millionaire': als acteur voor wiens handtekening de kleine Jamal geen (poep) berg te hoog is.

De Bollywood-films zien er opvallend anders uit dan de films die wij in het westen gewend zijn. Ze duren met gemak een uurtje of drie, en dan zitten er minimaal zes lange extravagante dans- en zangnummers in (die overduidelijk geplaybackt worden en niets met het verhaal te maken hoeven te hebben).

De plot komt voor onze Westerse ogen vaak behoorlijk warrig over. Dat komt omdat men in Bollywood (anders dan in Hollywood) meestal niet met een heel erg uitgewerkt script werkt. Het verhaal komt tot stand door improvisatie van de acteurs en invallen van de regisseur ter plekke. Voor Anil Kapoor (hij speelt de quizmaster) was het behoorlijk wennen op de set van 'Slumdog Millionaire'. In de ruim honderd Bollywoodfilms die hij voor 'Slumdog Millionaire' maakte werkte hij namelijk altijd zónder script.

In Bollywoodfilms kunnen de volgende ingrediënten zitten: beetje actie, flink veel (familie)drama, gezwollen dialogen en een heldhaftige strijd tussen de held en een schurk. Dat soort films wordt masala's genoemd, naar de spicy mix van Indiase kruiden. De basis van de meeste Bollywoodfilms is het liefdesverhaal, waarin omstandigheden en vooral de familie vaak een stokje tussen de opbloeiende liefde tussen jongen en meisje steken. Sinds 1980 mag er gekust worden in Bollywoodfilms, hoewel daar nog steeds een taboe op rust. Hoewel 'Slumdog Millionaire' natuurlijk een met Westers geld en menskracht gemaakte film is, zijn er wel raakvlakken met de Bollywood-cinema. Denk maar aan de voorzichtige kus, het liefdesverhaal en ja... er wordt zelfs gezongen en gedanst, al is het maar tijdens de aftiteling.

Links

De officiële site is erg flashy, maar je vindt er heel veel video's en muziek:

<http://www.foxsearchlight.com/slumdogmillionaire/>

M.I.A. leverde een stevige bijdrage aan de swingende soundtrack. Haar hit 'Paper Planes' kreeg een lekkere Bollywood-remix. De clip zie je op: <http://www.youtube.com/watch?v=cwdnwsg-Ow0>

Hoofdpersoneel Dev Patel komt uit Engeland en was nog nooit in Mumbai geweest. Zijn tegenspeelster Freida Pinto is er geboren en getogen. Interviews met beiden vind je o.a. op:

<http://www.youtube.com/watch?v=m-TzhDz7VQM> en <http://www.youtube.com/watch?v=p31g2lk9k58>

Regisseur Danny Boyle praat over het maken van de film en het werken in India:

<http://www.youtube.com/watch?v=4uTMwIWicXA&feature=related> en

<http://www.youtube.com/watch?v=HJRzk2WfOAO&feature=channel>

Bollywoodster Anil Kapoor, die in Slumdog de quizmaster speelt, heeft een eigen website. Op:

<http://www.anil Kapoor.net/> kun je ook foto's voor een handtekening downloaden!

Een goede uitleg over de filmindustrie en geschiedenis van Bollywood (met heel veel voorbeelden!) vind je op:

<http://www.bollywoodvoorbeginners.nl/pivot/entry.php?id=6>

Een leuk filmpje over wat Bollywood is:

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clippopup/20071205_bollywood01

Roddels en nieuws over de Bollywood-sterren lees je op: <http://www.bollywoodworld.com>

Toelichting op de leerlingenopdrachten

Waarschuwing: in de film komen een aantal schokkende beelden voor.

U vindt na de uitgebreide beschrijving van de film en de thema's vier verschillende opdrachten in de lesbrief voor de leerlingen. U kunt zelf beslissen welke u daarvan aan de leerlingen aanbiedt. Laat de leerlingen zelf ook één opdracht naar eigen keuze maken.

Opdracht 1 kunt u als voorbereiding op het filmbezoek behandelen.

Opdracht 1: Vraaggesprek

Leg kort uit hoe de vragenlijst afgewerkt moet worden. U kunt naar eigen inzicht bepalen om de vragen klassikaal, in groepjes of individueel te laten beantwoorden.

De inhoud

1. Een Slumdog is letterlijk een hond die in de sloppenwijken loopt, maar hier dus overdrachtelijk gebruikt als 'straatschoffie'.
2. Krishna is een van de populairste goden van het Hindoeïsme en te herkennen aan de blauwe huid en fluit. Vaak wordt hij als jonge jongen afgebeeld. Als god van de liefde en kracht wijst hij mensen ook de weg hoe zij goed moeten leven. http://www.schooltv.nl/beeldbank/clippopup/20071205_krishna01
3. Sari en salwar kameez. http://www.schooltv.nl/beeldbank/clippopup/20071205_modeindia01
4. Hindi. http://www.schooltv.nl/beeldbank/clippopup/20071205_taalindia01

De structuur

Leg uit wat een flashback is. Laat de leerlingen vervolgens individueel in maximaal 100 woorden de gekozen scène beschrijven. Er zijn twee grote tijdsprongen in 'Slumdog Millionaire', waarvan de eerste het opvallendst in beeld is gebracht:

1. De 7-jarige Jamal hangt bungelend aan een trein en probeert vanaf het dak brood te stelen. De broertjes vallen van de trein, en wanneer ze over de grond rollen en tot stilstand komen zijn ze ouder geworden.

De andere overgang is een stuk minder opvallend in beeld gebracht.

2. De overgang gebeurt nadat Jamal, Latika en Salim noodgedwongen alleen moet laten, omdat Salim met Latika naar bed wil gaan. We zien Jamal vervolgens op 18 jarige leeftijd terug als theejongen in de belstudio en Salim is ouder geworden, nadat ze elkaar weerzien op het flatgebouw.

Camera gebruik

1. Op de vraag of de leerlingen vinden dat de film een goed beeld geeft van het leven in de sloppenwijken zijn uiteraard diverse antwoorden mogelijk. Bijvoorbeeld de authenticiteit (Danny Boyle gebruikte veel niet-professionele acteurs, maar dus echte kids uit de sloppenwijk). Of dat de film zowel de harde kanten van armoede (verminking van bedel-kinderen), maar ook de avontuurlijke 'positieve' kanten ervan belicht. Ook de manier van filmen (zie hieronder) draagt bij aan de authenticiteit. Veel scènes voelen echt aan, en niet gespeeld of bedacht.

Doordat er in 'Slumdog Millionaire' met kleine digitale camera's is gewerkt kan de cameraman tijdens de achtervolging te voet de kinderen door smalle steegjes en door huizen bijhouden. De film ziet er verder heel 'spontaan' uit, bijna als een documentaire.

Eigen beleving

1. Hier moeten de leerlingen iets vertellen over de verschillende karakters van beide broers.
Aantal karaktereigenschappen:
Salim – stoer, hard en rebels, maar blijft altijd van Jamal houden.
Jamal – zorgzaam, liefdevol, gevoelig, vechter.

Opdracht 2: Belangrijke momenten

U kunt de leerlingen op weg helpen door voorbeelden te geven uit uw eigen leven.

Opdracht 3: Moderne sprookjes

De leerlingen schrijven individueel hun sprookje, nadat ze uitleg hebben gekregen waar dat aan moet voldoen. Uiteindelijk leest een aantal leerlingen klassikaal hun sprookje voor. Handige links hierbij zijn <http://www.beleven.org/verhalen/top100/> en http://nl.wikipedia.org/wiki/Charles_Dickens

Opdracht 4: Alles verandert

Noem voorbeelden uit eigen ervaring en omgeving. In Rotterdam kan dat bijvoorbeeld het verdwijnen van de Pauluskerk zijn om daar flats te kunnen bouwen of de verandering van analoge draaitelefoon naar digitale mobiele telefoon.

Opdracht 1: Vraaggesprek

De inhoud

1. Leg de titel van de film uit.
2. Als kleine broertjes komen Salim en Jamal in de sloppenwijk een van de belangrijkste goden uit India tegen. Hoe heet deze god en waarom zullen ze die hier tegenkomen?
3. Op een gegeven moment staan de vrouwen uit de sloppenwijken hun kleding te wassen. Hoe heten deze traditionele gewaden? Jonge vrouwen (zoals Latika) dragen dit gewaad niet, maar kiezen voor een kledingstuk dat comfortabeler zit. Hoe heet dit kledingstuk? (tip: je kunt zoeken op internet!)
4. Welke taal wordt er nog meer in deze film (en in praktisch alle Bollywoodfilms) gesproken, naast wat Engels?

De structuur

Scenarist Simon Beaufoy koos voor een rode draad door het verhaal: de tv-show. Daarmee begint de film, en de tv-show is steeds het startpunt voor kleine, op zich zelfstaande hoofdstukjes die zich in het verleden afspelen: flashbacks dus. Door deze flashbacks komen wij erachter hoe Jamal steeds aan de antwoorden op de vragen komt. Iedere flashback vertelt een ander verhaal en roept andere emoties op. Volgens Simon Beaufoy geven flashback de mogelijkheid om variatie aan te brengen in het verhaal en van genre te wisselen. De ene flashback is komisch, de andere romantisch of dramatisch.

1. Welke flashback sprak jou het meeste aan? Wat voor gevoel wekte het op?
2. Omdat het filmverhaal een aantal jaren bestrijkt worden Jamal en Salim ieder door maar liefst drie verschillende acteurs gespeeld: van jong tot oud. Er zijn twee specifieke momenten waarin in de montage overgeschakeld wordt van de jonge acteur naar een oudere. Kun jij herinneren op welke momenten dat gebeurde? Omschrijf die.

Cameragebruik

Voor deze film is er gebruik gemaakt van verschillende camera's. De meeste films maken gebruik van logge filmcamera's, maar voor 'Slumdog Millionaire' heeft regisseur Danny Boyle vaak ook hele kleine digitale camera's gebruikt. Het voordeel daarvan is dat je er sneller mee kan werken, dat ze lichter zijn en minder opvallen. Zo is de impact op de plaats waar je filmt veel kleiner.

1. Vind jij dat de film een goed en/of realistisch beeld geeft van het leven in de sloppenwijken? Waarom wel of waarom niet? Waaraan kun je zien dat er gebruik is gemaakt van kleinere camera's?

Eigen beleving

In 'Slumdog Millionaire' maken de twee broertjes veel mee. Ze gaan er allebei op een andere manier mee om. Jamal is lief en zorgzaam gebleven, maar zijn broer Salim belandt op het verkeerde pad.

1. Welke rol lijkt jou het interessantst om te spelen en waarom?

Opdracht 2: Belangrijke momenten

'Slumdog Millionaire' behandelt sleutelmomenten in het leven van Jamal als 7, 13 en 18-jarige. Als iemand een film over jou zou maken, wat zijn dan de belangrijkste gebeurtenissen die er absoluut in moeten? Kies hierbij ook voor drie verschillende leeftijden.

Opdracht 3: Moderne sprookjes

'Slumdog Millionaire' heeft wel wat weg van een sprookje. Het bevat een aantal mooie momenten, een held en een schurk, en ook een paar enge of nare gebeurtenissen. De film wordt ook vergeleken met de boeken van Engelse schrijver Charles Dickens, zoals 'Oliver Twist' (1838). In Dickens' verhalen gaat het ook altijd over klassenverschillen tussen rijke stinkers en armoedzaaiers. Ook in Bollywood gaat het over klassenverschil, want India kent het zogenaamde kastesysteem (<http://kunst-en-cultuur.infonu.nl/diversen/14456-het-kasten-systeem-in-india.html>). Bovendien kent het ontwikkelingsland veel armoede, want bijna dertig procent van de bevolking (meer dan 300 miljoen mensen!) leeft onder de armoedegrens.

Bedenk en schrijf je eigen moderne sprookje van minimaal 1 A4 (lettertype 11 arial). Het mag een moderne bewerking van een bestaand sprookje of bekend verhaal zijn. Verwerk er de specifieke kenmerken van sprookjes in!

Opdracht 4: Alles verandert

Redelijk aan het eind van de film ziet Jamal na een aantal maanden zijn broer Salim weer. Ze staan op een in aanbouw zijnde flat. Salim wijst naar beneden waar ooit de sloppenwijk was waar ze opgroeiden. Daar is niets meer van te zien, want nu zijn er overal gebouwen. Niet alleen in Mumbai verandert de wereld in een hoog tempo. Vaak horen wij dan ook in Nederland ouders of opa's en oma's opmerkingen maken als: 'Hé, hier lag ooit een mooi plein' of 'vroeger was alles anders'.

Vraag aan familieleden welke ontwikkelingen zij kunnen noemen die ze geen verbeteringen, maar achteruitgang vinden. Misschien kun je zelf ook wel iets bedenken waar iets nieuws voor in de plaats is gekomen.

